

Babatelevízió: veszély a babák egészségére, fejlődésére és nevel(ő)désére¹

2008-ban a CIEM (*Collectif Interassociatif Enfance et Média* – a francia gyermekek és a média kapcsolatával foglalkozó egyesület) felhívást tett közzé *Moratórium a csecsemők televíziófüggővé tétele ellen* (Un moratoire contre la fabrique des bébés téléphages²) címen, és arra ösztönözte tagjait és követőit, hogy a felhívást írják alá tömegesen. Egyúttal figyelmeztette a szülőket és az oktatókat a babatelevízió veszélyeire, valamint megszólította a francia és európai kiskorúak védelméért felelősöket, és felkérte a hatóságokat, hogy tiltsák be a babacsatornák sugárzását.

Emellett a CIEM a francia gyermekpszichiáterek felhívása által mozgósítani kívánta a közvéleményt is a babacsatornák leállítása érdekében.

Háttér

A kétévesnél kisebb gyermekeknek szóló babacsatornák megjelenése

2007 óta két babatelevíziós csatorna létezett Franciaországban. Az egyik a BabyTV, mely a „legkisebbeknek” szól, a másik a Babyfirst, mely a hat hónaptól hároméves korig terjedő korosztályt célozta. A két csatornát az Egyesült Királyságban engedélyezte az OFCOM, a szabályozó hatóság, ezért nem volt szükségük engedélyre a CSA-tól (a francia szabályozó hatóságtól). Egészen eddig egyetlen francia csatornának sem volt engedélye 24 órán keresztül folyamatosan olyan programokat sugározni, amelyek kifejezetten a kétévesnél kisebbeknek szólnak.

Közös fellépés a gyermekek érdekében

2005-ben az első csatorna, majd 2007 októberében a második csatorna megjelenése élénk érzelmeket váltott ki a gyermekpszichiáterek és az oktatók körében. A CIEM, mint a fiatalok oktatásában és a szülők támogatásában érintett egyesületek társulása, együttműködést kívánt létrehozni az összes felelős szereplő között, hogy érvényesítsék a gyermekek érdekét és az elővigyázatosság elvét. Hosszú és nehéz küzdelemnek ígérkezett, mint mindig, amikor a gazdasági szereplők szabadságának korlátozásáról van szó. A CIEM a problémának négy dimenzióját vázolta fel: pszichoaffektív, oktatási, gazdasági és jogi dimenzió. Az alábbiakban ezek részletezése olvasható.

¹Az összefoglaló a CIEM honlapján megjelent *Télévision pour les bébés : un danger pour leur santé, pour leur développement et pour leur éducation* című írás alapján készült (<http://www.collectifciem.org/spip.php?article64>)

²<http://squiggle.be/appel/?petition=2>

1. Pszichoaffektív dimenzió: meg kell óvnunk a gyermek motorikus és affektív fejlődését

Szenzomotoros intelligencia

Ma már tudjuk, hogy egy kisgyermek fejlődése alapvetően a mozgási képességen és különböző tárgyakkal való kapcsolatba lépés készségén keresztül történik. Ebben az életkorban az intelligencia ténylegesen inkább testi (szenzomotoros), mint képzeleti vagy fogalmi. Bár a szülőket biztosítják afelől, hogy a babatelevíziót a legkisebbek számára alkották meg, a tévé adásai előtt eltöltött idő a gyermeket nagy valószínűséggel elvonja attól a motorikus, felfedező, interperszonális tevékenységtől, amely ebben az életkorban alapvetően fontos a fejlődéséhez. A kép nem fog az ő ingereire reagálni, ami azzal az érzéssel töltheti el, hogy semmilyen hatalma nincs a körülötte lévő világ felett. A babatelevízió gondolata már önmagában is pont az ellenkezőjét látszik képviselni annak, amit a csecsemő lélektanáról tudunk: cselekvő helyett nézővé válik, aktívvá válási képességének fejlődése helyett passzivitásba süllyed. Sokkal jobbat teszünk vele, ha hagyjuk egyedül játszani egy kis plüssállattal, így megtanul nyugodtan unatkozni, és fejleszti képességét az önállóvá válásra.

A kötődés fontossága

Ha a szülőket hozzászoktatják, hogy gyermeküket legkisebb koruktól fogva a tévé elé ültessék, olyan szocializációs módot követnek, mely a médiát a gyermekek nevelésének lényeges elemévé teszi meg. Amikor a csecsemő hív minket, akkor mindenekelőtt érzelmekre és személyes kötődésre van szüksége, ha ezt nem kapja meg, az fejlődését, szélsőséges esetben a túlélését is veszélyeztetheti. A csecsemőnek ugyanakkor a szüleiről (vagy gondozóiról) való leválást is meg kell tanulnia, valamint azt, hogy elfogadja a jelenlétük hiányát. Ezt többek között úgynevezett *átmeneti tárgyak* (D. Winicott pszichoanalitikus fogalma) kiválasztásával viszi végbe, melyek segítenek számára megőrizni egyfajta biztonságérzetet. Ha a csecsemőknek televíziócsatornát kínálunk fel, az olyan, mintha arra biztatnák, hogy ezeket a csatornákat, mint átmeneti tárgyakat használják. A tévének azonban nincs átmeneti tárgy-minősége, többek között azért, mert a csecsemőnek nincs felette hatalma, mivel a tévében futó műsor nem egy olyan tárgy, melyet a csecsemő meg tud fogni, és amellyel a jelenlétet vagy távollétet szimbolizálhatja. Ez a helyzet a televíziófüggés kialakulásának veszélyét hordozza magában, mellyel nehéz lehet a gyermeknek megbirkóznia.

Az audiovizuális átítatódás hatásai

Claude Allard a *L'enfant au siècle des images* (A gyermek a képek századában) című könyvében már 2000-ben említi, hogy a gyermekek túlzott mértékben ki vannak téve a média

által közvetített tartalmaknak. 2002-ben a Nancy-ban tartott AFPEA kongresszuson meg is osztotta erről nézeteit: A gyermek audiovizuális átítatódása klinikailag az alábbi módokon jelenik meg egyrészt a pszichotraumatikus, másrészt az addiktív regiszterben:

- elalvási/alvási nehézségek, zavarok, sőt, valódi fóbiás jelenségek, különösen az erőszakos képeknek kitett kisgyermek esetében;
- megnyilvánulhat szomatikus tünetekben vagy a viselkedésben, például bizonytalanság, vagy gondolkodás és beszéd helyett inkább a cselekvés választása, az agresszivitásba való könnyű átmenet, az étkezések rendjének felborítása;
- nehézség mutatkozhat a média által használt jelektől eltérő módon való kommunikációban, a gyermek gondolatainak rendezésében és az iskolába kerüléskor;
- megjelenhet a visszahúzódásra, a valóság elől való menekülésre való hajlam.

Amerikai tudósok (Christakis és Zimmerman³) tanulmányai megerősíteni látszanak, hogy a gyermekeknél a korai televíziózás kedvez az elhízásnak, a tétlenségnek, figyelmüket könnyen elterelhetővé teszi, agresszivitásra hajlamossá teszi őket, és alvászavarokat okoz. Azt is megállapítják, hogy a háromévesnél kisebb, televíziót néző gyermekek kognitív szinten rosszabbul teljesítenek 6-7 évesen. Ezek a gyermekek kevesebb időt töltenek az olyan egyéb elfoglaltságokkal, mint például a spontán játék, valamint kevesebb az interakciójuk a felnőttekkel. Nagyobb gyerekek esetében azonban, az oktatási célú műsorok szülői beleegyezés mellett történő nézése stimulálhatja a rövidtávú emlékezőképességet és az olvasást. A szerző azonban megerősíti, hogy a televíziónézés az agresszív viselkedést erősítő tényező. Ezeket az elemeket Aric Sigman cikke⁴ idézi, amely nagy port kavart az Egyesült Királyságban. A cikk a televíziót olyan tényezőnek írja le, amely kedvez a dohányzásnak, az elhízásnak és az ADHD-nak (hiperaktivitás és figyelemzavar) stb. Igaz, hogy a képernyő előtt ülő gyermek, a tévében cselekvő személyek cselekedeteiben elmerülve nyugodtnak tűnik, eközben azonban rengeteg érzelm járja át, és a leggyakrabban a valósághoz való visszatéréskor különösen nyugtalan.

Peter Winterstein német gyermekorvos 2005-2006-os kutatásában 1900 Baden-Württemberg-i 5-6 éves iskolásgyermek által rajzolt emberalakot hasonlított össze: azok az emberalakok,

3 Zimmerman F.J. Christakis D.A Children's Television Viewing and Cognitive Outcomes, Archives of pediatrics & adolescent Medicine Vol159, N°6 june 2005.

Zimmerman F.J. Christakis D. Aearly Cognitive Stimulation, Emotional support, and Television Watching as Predictors of Subsequent Bullying Among Grade-School Children. Archives of pediatrics & adolescent Medicine 2005 Vol. 159, pp 384-388.

4 Sigman A. Visual Voodoo : The biological impact of watching TV. Biologist vol 54 N°1 february 2007.

amelyet olyan gyermek rajzolt, aki naponta egy óránál kevesebbet tévézett, legtöbbször befejezettek volt, míg azok, amelyet olyan gyermek rajzolt, aki túl sokat tévézett, akár naponta 3 óránál is többet, a legtöbbször nem voltak befejezve. Arra a következtetésre juthatunk, hogy azoknak a gyermekeknek, akik nem juthattak elégséges korai pszichomotorikus tapasztalathoz, mert a képernyő előtt ültek, éretlen és befejezetlen a testről való képük, és a későbbiekben az olvasás tanulásakor is nehézségek merülhetnek föl náluk.⁵

A nyelvelsajátítási zavarok veszélye

A már említett Dimitri A.Christakis és Frederic J. Zimmerman, a washingtoni egyetem Gyermek-egészségügyi Intézetének (Child Health Institute) igazgatói, gyakran említik ezt a problémát a *The Elephant in the Living Room*⁶ (Elefánt a nappaliban) című írásukban. Elmagyarázzák, hogy a tévénézés a kisgyermeknél figyelem- és koncentrációzavart okozhat, ami késlelteti a nyelvelsajátítást. Véleményük szerint „ez a hatás különösen erős, ha a televíziót kezdettől fogva nézik”. Hozzáteszik, hogy még az olyan oktatói célú műsorok, mint például a Szezám utca, amelyek hasznosak a 3-5 éves gyermekek kognitív fejlődésére nézve, ártalmasak a kognitív és nyelvi fejlődésre, ha 2 és fél éves kor előtt nézi ezeket a gyermek.

Az agy fejlődése kognitív és neurobiológiai szempontból

Az agy fejlődése az élet első három évében nagyon aktív, többek között, ami az érzelmek és a látás fölötti uralmat illeti, ugyanis a folyamatos látás kisgyermekkorban fejlődik ki. A többi érzéknek és képességnek tovább tart még a kialakulása, egyéenként eltérő ritmusban. Az agy formálhatóságáról szóló tanulmányok azt mutatják, hogy a látás esetében a tanulási folyamatok összekapcsolódnak a környezettel, a gének nem aktiválódnak külső jelek nélkül. Az egészen kicsik tanulásában a szülői viselkedés (többek között érintkezés, „kötődés”) befolyásolhatja, alakíthatja az egyes gének működését, főként azokat, amelyek a nehéz helyzetek kezelését segítik. Az egyes, valóságként működő médiatartalmak (pl. erőszak stb.) hatása stimulusként működhet, amelyek reakcióra készítheti az egyes géneket, és izgalmat indíthat be az agyban.

A gének tehát nagyon receptívek a környezetre, és attól függően változtathatják meg a lelkiállapotot, hogy milyen stimulusokat kapnak. A stimulusok fogadása fejlődési fokonként változik. A médiatartalmakkal való találkozás közvetetten hatást gyakorol az agyra, és ezt a hatást nem szabad lebecsülni a mai világban, ahol képernyők vesznek minket körül. Ezért kell

⁵ A kutatást az eredeti szöveg egy 2006-os Die Welt cikk alapján közli, az eredeti forrást nem jelzi

⁶ Zimmerman F.J. Christakis D.A. The Elephant in the Living Room: Make Television Work for Your Kids, 2006.

alkalmazni az elővigyázatosság elvét, egyrészt mert a kognitív területek kutatása még nem túl kielégítő, másrészt mert a média olyan értékekkel is gazdagíthat, amelyeken a társadalom egészének érdekében áll elgondolkodni.

2. Nevelési dimenzió: meg kell óvnunk a sokféle kulturális környezetet, amelyet az emberi érintkezések közvetítenek

Ebben a korban nehéz teljesen elkülöníteni a pszicho-affektív és a nevelési dimenziót. A nevelési intézményeknek ebben a korban különösen figyelembe kell venniük a kisgyermek pszicho-affektív szükségleteinek kialakulását. A legkisebbek nevelése alapvetően azokhoz a helyzetekhez kötődik, amelyek a gyermek pszichomotoros fejlődését és az őt körülvevő valóságos tárgyakhoz való viszonyát segíti. Az emberi viszonyok tekintetében (affektív dimenzió) a felnőttekkel, a szülőkkel való viszony alapvető fontosságú. Egy gép (a televízió) által mediatizált képek világával való rendszeres kapcsolatnak nincs helye a kisgyermek fejlődésének első stádiumaiban.

A televízió nézés a csecsemők számára nem megfelelő tevékenység

A kisgyermekeknek a képek fogyasztására való éretlenségét Claude Allard⁷, gyermekpszichológus is hangsúlyozza: „a gyermek a testi érzékelésből kiindulva kerül kapcsolatba a világgal, és építi fel identitását; ahhoz, hogy el tudja magát helyezni az audiovizuális képek viszonyában, előbb arra van szüksége, hogy megszerezze a megfelelő képességeket, vagyis saját képességét arra, hogy a világot ábrázza.”

Ezen túlmenően a televízió túlzott mértékű idegességet gerjeszt a csecsemőben. A három hónapos gyermek 6 perc nézés után elfárad, a hat hónapos már tovább tud figyelni és nézni, 16 percen keresztül, ám a legtöbb, televízió elé ültetett csecsemő csak idejének 10%-ban nézi a televíziót.

A szülővel való együttes nézés csak átverés

Ha közelebbről megnézzük ezeknek a csatornáknak a műsortervét, azt vesszük észre, hogy végső soron a szülőket célozzák meg. A céljuk, hogy a szülőknek nyugalmat biztosítsanak, és hogy elfoglaltságot, sőt, felügyeletet biztosítsanak a gyermekek számára. Azt mondhatjuk, hogy a televízió ez a fajta használata hiányt tölt be, amikor nincs másfajta tevékenység, például motorikus, játékos elfoglaltság a gyermek számára. Sőt, a gyermeket egyedül hagyják a környezetében (ágy, játszósarok stb.), mellette egy állandóan bekapcsolt televízióval. Ezeknek a

⁷ Claude Allard: L'enfant au siècle des images: études psychanalytique et psychopathologique, 2000.

babacsatornáknak a felelősei a különböző kritikákra úgy felelnek, hogy a televízióhasználat teljes felelősségét a szülőkre hárítják: azt tanácsolják, hogy a szülők nézzék a gyermekkel együtt a csatornákat. Márpedig ezeket a csatornákat a szülők valószínűleg arra fogják használni, hogy kezeljék a stresszt, mivel elárasztja őket a tennivaló, és nem jut eszükbe más eszköz gyermekük lekötésére. A konkurens televízió elég őszintén elmondja, hogyan született meg a babacsatorna ötlete, és jól mutatja, hogy tervének központjában a csecsemő elaltatása állt: „A BabyTV csatorna ötlete egy átvirrasztott éjszaka után született, miután az éjszakát azzal töltöttük, hogy egy elaludni nem tudó kisgyermek kérésére egy gyermekvideo-kazettát játszottunk le és pörgettünk az elejére újra és újra.”⁸

A kisgyermek felé irányuló médiapolitika

Ezek a babacsatornák a már amúgy is széles választékú, gyermekeknek szóló tévécsatornák sorába tartoznak. Franciaországban a gyerekek 17 csatorna közül választhatnak⁹. Döbbenetes viszont, hogy Franciaországban nincs olyan közszolgálati gyermekcsatorna, ahol nincsenek reklámok, viszont nemcsak rajzfilmeket vetítenek, hanem ifjúsági filmeket, dokumentumfilmeket, oktató filmeket, valamint egy gazdagabb interkulturális világot mutatnak be. Pedig fontos lenne a gyermekeket is sokszínű kulturális műsorral kínálni meg.

A gyermekeket célzó médiapolitikát a médiatudatosság egész életen át tartó oktatásának keretében kell vizsgálni, a kisgyermek esetében ugyanúgy, mint a szülőknél. Ez a politika többtényezős, egyesíti a szerkesztőket és a forgalmazókat, a hatóságokat és az oktatókat. Ez a közös felelősség a biztosíték arra, hogy az oktatási-nevelési szempontokat ugyanúgy figyelembe fogják venni, mint a kereskedelmi érdekeket. Ennek alapja az oktatás szempontjából a gyermekek és fiatalok részvétele és helye egy olyan társadalomban, ahol az emberek nem csak nézői a világnak, hanem cselekvői is. A médiatudatosság ilyen módon való oktatása szükségszerűen több médiumra terjed ki, és a kritikus szemléletben és tudatos fogyasztóban valósul meg. A médiapolitika hivatkozik a gyermek jogaira, különösen első jogára, az oktatáshoz való jogára, ami ugyanakkor a felnőtt első feladata is.

3. Gazdasági dimenzió: a gyermek, mint az értékesítés, a reklámok által kiszemelt alany a családban

A csatornák nagy részét a reklámokból finanszírozzák. A babacsatornák azt hirdetik magukról, hogy lemondtak a reklámról, ugyanakkor ezek a csatornák fizetősek. Ezek a csatornák olyan

⁸ http://www.babytvchannel.fr/view_article.aspx?l=1&i=53&si=42

gazdasági szereplők érdekkörébe tartoznak, amelyek már korábban befektettek a médiába. Számos gazdasági oka van annak, hogy az ipari csoportok érdekeltek legyenek a legkisebb gyermekeknek szóló csatornáknak. Az utóbbi időben a kamaszok körében viszonylagos érdektelenség figyelhető meg a televízió irányában, ezzel szemben az internet iránti érdeklődés nőtt. A babacsatornák beindítása felfogható úgy is, mint marketingtámadás, ahol a legkisebbeket célozzák meg, hogy a televíziókészülék mellett kötelezzék el őket. Ha reklámot nem is sugároznak, a tény, hogy egészen kiskoruktól fogva hozzá vannak szokva a tévénézéshez, olyan tévénézőkké változtathatja őket, akik különösen fogékonyak azokra az üzenetekre, amelyeket majd később látnak.

4. Jogi dimenzió: a csatornák forgalmazása veszélyezteti a kiskorúak védelmét és az elővigyázatosság elvét

Ezek a csatornák nem érik be azzal, hogy folyamatos műsort sugároznak csecsemőknek. A gyermekpszichiáterek többsége által javasolt elemi elővigyázatosságot félretéve a fogalmazásuk olyan diskurzusra támaszkodik, mely értékesnek állítja be, ha a szülők a legkisebbekkel is nézetik a televíziót. A BabyTV úgy mutatkozik be, mint a csecsemő figyelmének felkeltője, a Babyfirst pedig egyfajta stimulációnak hirdeti magát, amely segíti a baba „szellemi strukturálódását” és „edzi a memóriáját”. Ezek a fajta kijelentések olyan viselkedésre ösztönözhetik a szülőket, mely veszélyezteti gyermekük fejlődését. A csatornáknak ezen kijelentéseit nem támogatja semmiféle komoly tanulmány.

A babacsatornák forgalmazása a következő alapvető elveket veszélyezteti:

- a gyermek fejlődésének tiszteletben tartása: a gyermekek jogairól szóló nemzetközi egyezmény által elismert elv;
- a kiskorúak védelme a médiában: a *Televízió határok nélkül* európai irányelve által elismert elv;
- az elővigyázatosság elve, mely a hatóságok fellépését irányítja környezetvédelmi és közegészségügyi területen: mind európai, mind nemzeti szinten elismerik.

Az médiaszabályozás Franciaországban 2005-ig lehetővé tette a babacsatornák sugárzását.

Összeegyeztethető-e a folyamatosan sugárzó babacsatornák léte a kiskorúak védelmével, amelyet a CSA biztosít az 1986. szeptember 30-i törvény 15. cikkének alkalmazásában?

Az első, legkisebbeknek is szóló gyermekcsatornák (Tiji, Playhouse Disney) 2000-ben jelentek meg. Az ő esetükben a CSA a következő kritériumokat szabta meg a kiskorúak védelmében: csak olyan műsorokat adhatnak, amelyek minden életkorú közönség számára szólnak, valamint a csatorna működését felügyelje és támogassa egy orvosi etikai bizottság, melyet olyan

szakemberek alkotnak, akik felügyelik, hogy a műsorok ritmusa megfelel-e a legkisebbeknek. Ezeket a rendelkezéseket a csatornák és a CSA közötti egyezmény tartalmazza.

A Babyfirst és a BabyTV kibújt ezek alól az ajánlások alól, hiszen nem kellett a CSA-tól engedélyt szereznie, mivel brit licenccel rendelkezik, és megsértik a kiskorúak védelmének alapelvét, amelyet a CSA idáig alkalmazott.

Ha a CSA és az Egészségügyi Minisztérium szó nélkül hagyja, hogy ezek a csatornák Franciaországban megjelenjenek, ez azt a veszélyt rejti magában, hogy a szülők ezt az ártalmatlanság megerősítéseként értelmezik. Márpedig a kisgyermekkorúkat a hatóságok számos szabályozás alá vonják. Nem lehet semlegesen értelmezni azt, hogy a hatóságok nem tiltják be ezeket a csatornákat.

A kiskorúak védelme a televízió ellen nemzeti és európai szinten

A határok nélküli televíziózásról szóló irányelv 22. cikke megtiltja az olyan programok sugárzását, amelyek súlyosan veszélyeztethetik a kiskorúakat. Az irányelv 2. cikke lehetővé teszi az államok számára, kivételes esetekben, hogy amikor egy olyan csatorna, mely egy tagországban fogható, viszont egy másik tagország engedélyével rendelkezik, ismételt módon sérti a kiskorúak védelmét, eljárás kezdeményezhető.

Az embernek joga van rá, hogy olyan környezetben éljen, amely figyelembe veszi az egészségét; az elővigyázatosság alapelve

A 2004-es környezet charta két alapelvet állít fel: a kiegyensúlyozott és az egészségre tekintettel lévő környezetben való élethez való jog, és az elővigyázatosság elve, Az elővigyázatosság elve lehetővé teszi az emberi, állati vagy növényi egészséget fenyegető lehetséges veszéllyel szemben vagy a környezet védelme érdekében történő gyors fellépést. Amikor a tudományos adatok nem teszik lehetővé a teljes körű kockázatértékelést, az elv alkalmazásával többek között megelőzhető az egészségre potenciálisan veszélyes termékek forgalomba hozatala, vagy az ilyen termékek visszahívhatók a piacról. Ezek az alapelvek alkotmányos alapelvvé léptek elő, mivel az Alkotmány preambulumban hivatkoznak rájuk. Ezért tehát kötelezőek a francia hatóságokra nézve.

A gyermek jogairól szóló nemzetközi egyezmény kötelez a gyermek fejlődéshez való jogának érvényesítésére

Minden olyan állam, amely aláírta a gyermek jogairól szóló nemzetközi egyezményt, kötelezettséget vállal arra, hogy érvényesíti a gyermek mindenek felett álló érdekét (3. cikk). A 6. és 29. cikk az állam védő szerepére emlékeztet a gyermek fejlődésére nézve.

3. cikk: „1. A szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban.”

6. cikk: „1. Az Egyezményben részes államok elismerik, hogy minden gyermeknek veleszületett joga van az életre. Az Egyezményben részes államok a lehetséges legnagyobb mértékben biztosítják a gyermek életben maradását és fejlődését.”

29. cikk: „Az Egyezményben részes államok megegyeznek abban, hogy a gyermek oktatásának a következő célokra kell irányulnia:

a) elő kell segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását, valamint szellemi és fizikai tehetségének és képességeinek a lehetőségek legtágabb határáig való kifejlesztését.”

A CIEM fellépése

A CIEM, miután megállapította, hogy ezeknek a csatornáknak a forgalmazása veszélyt jelent a csecsemőkre és a kisgyermekekre, úgy döntött, hogy egy sor kiegészítő lépést tesz, hogy mozgósítsa a közvéleményt és a francia és európai hatóságokat.

1. Mozgósítja a közvéleményt:

A francia gyermekpszichiáterek által közzétett felhívás segítségével, melyben ezen csatornák forgalmazásának leállítását kérik, emellett arra biztatja a Famille nevezetű csatornacsomag (a babacsatornákat ajánló csomag) előfizetőit, blokkolják a hozzáférést ezekhez a csatornákhöz.

2. A felelős (oktatás, egészségügy, kiskorúak védelme a médiában) francia hatóságokhoz folyamodnak:

Felveszik a kapcsolatot a Gyermekvédelmi hivatallal, hogy együttes fellépést kezdeményezzenek.

A CIEM a CSA-hoz fordul, hogy arra kérje a szabályozó hivatalt, tartassa be a francia kábel- és műholdas csatornák működtetőivel a határok nélküli televíziózásról szóló irányelv 22. cikkét, mely megtiltja az olyan programok sugárzását, amely súlyosan károsíthatja a kiskorúak fizikai, szellemi vagy lelki fejlődését, továbbá vegye fel a kapcsolatot az illetékes európai hatóságokkal annak érdekében, hogy ne lehessen Franciaországban olyan csatornákat sugározni, amelyek a 2 éveseknél kisebbeknek szólnak. A fent említett irányelv előírja, hogy a kiskorúak védelme az

egyik ritka érv, amely indokolhatja egy nemzeti szabad sugárzás korlátozását, még egy olyan csatorna esetében is, mely az Unió egy másik országának engedélyével rendelkezik.

A CIEM az Egészségügyi és az Oktatási Minisztériumhoz fordul, hogy az egy ilyen irányú rendelkezést dolgozzon ki, valamint a parlamenti közgyűlés kulturális és egészségügyi bizottságához fordul.

3. A felelős (oktatás, egészségügy, kiskorúak védelme a médiában) európai hatóságokhoz: az Európai Bizottság audiovizuális osztályához és az Európai Tanács emberjogi osztályához fordul. Amennyiben az európai és francia hatóságok elutasítják, a CIEM kötelességének érzi pert indítani a felelős francia és európai hatóságok ellen a francia és európai bíróságokon a gyermekek jogának meg nem védelme érdekében.

A CIEM hálózatépítése

A CIEM, vállalásainak megfelelően, a hatóságokhoz fordult, többek között az Egészségügyi és Ifjúság Minisztériumához, a Kulturális Minisztériumhoz, és Családért felelős Minisztériumhoz. A Kulturális Minisztérium megosztotta aggodalmait a CSA-val. A másik két minisztérium kabinetjei különös figyelemmel hallgatták az aggályokat a babacsatornákat illetően. A Francia anyák szövetsége is fogadta a CIEM-et, és aggodalmát fejezte ki az ilyen csatornák használatát illetően a gyermekgondozó helyeken. Általánosságban elmondható, hogy az érintett hatóságok megdöbbenek a csecsemőknek szóló csatornák megjelenésén.

Végül a CIEM eljuttatta az információkat a széles közönségnek, többek között a France Culture műsorán keresztül, és néhány, a sajtóban megjelent interjú segítségével.

A CIEM azt kívánja, hogy a CSA egy gyors ajánlást tegyen a francia szerkesztőknek, kiadóknak, műsorszolgáltatóknak, hogy betiltsák a két év alatti gyermekeknek szóló szolgáltatások sugárzását és forgalmazását. Ez az ajánlás elkerülhetővé tenné, hogy a jövőben Franciaországban a csecsemőknek csatornákat hozzanak létre.¹⁰

Dudás Judit fordítása

¹⁰ 2008-ban Franciaország úttörő szabályozást dolgozott ki a három évnél fiatalabb gyermekek védelme érdekében: A tanulmány alapján a médiahatóság kötelezte a műsort terjesztő hálózatok szolgáltatóit, hogy rendszeresen tegyék közzé az alábbi közleményt: „A televíziózás zavarhatja a 3 év alatti gyermek fejlődését, különösképpen a specifikusan nekik szóló csatornák megtekintése.” A CSA ezen túl képernyőn kívüli tájékoztatási kötelezettséget is előírt az előfizetői szerződés megkötésekor. Továbbá a kifejezetten 3 év alatti korosztályt megcélzó csatornák reklámozása során nem hangsúlyozhatják e csatornák egészségi, oktatási, nevelési, pedagógiai erőseit. (Nagy Krisztina – Vadász Piroska: Tévébőlcsi, avagy médiafogyasztás 3 éves kor alatt 2., <http://tevelele.hu/tevebolcsi-avagy-mediafogyasztas-3-eves-kor-alatt-2-resz-2/>)